

**MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN, 1930'DA, ZAMANIN
YUNANİSTAN BAŞBAKANI ELEFTERİOS VENİZELOS
TARAFINDAN, NOBEL BARIŞ ÖDÜLÜ'NE ADAY
GÖSTERİLMESİNE İLİŞKİN, GEREKÇELİ YAZI**

**Nobel Barış Ödülü Komitesi'nin Sayın Başkanlığına
Oslo – Norveç**

Sayın Başkan!

Yedi yüzyıla yakın bir süre boyunca, tüm Yakındoğu ve Avrupa'nın büyük bir bölümü, yankıları çok daha geniş olan kanlı savaflara sahne olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu ve sultanların mutlakıyetçi rejimi, bunun başlıca nedenini teşkil etmiştir.

Hıristiyan halklarının dayanılmaz bir baskı boyunduruğuna tâbi kılınması, bunun doğal sonucu olarak, Haç'ı Ay'a karşı çıkararak dinî savaflar; özgürlüklerini isteyen bütün bu halkların ardı ardına gelen ayaklanmaları; sultanların Osmanlı İmparatorluğu üzerindeki etkilerinin devamı süresince, aralıksız bir tehlike kaynağı olmuştur.

Mustafa Kemal Paşa'nın ulusal hareketinin, hasımlarına karşı 1922 yılında kazandığı zaferden sonra, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması, gelecekte barış için yeni ve vahim tehlikeler ortaya çıkarabilecek bu hoşgöründen yoksun ve istikrarsız duruma, kesin biçimde son vermiştir.

Gerçekten, bir ulusun yaşamında, bu kadar kısa bir süre içinde, bu derece köklü bir değişimin başarılması enderdir.

Hak ve din kavramlarının karıştırıldığı teokratik bir rejim altında, çökmekte olan bir imparatorluğun yerini, ulusal, modern, canlılık ve hayat dolu bir devlet almıştır.

Büyük Reformist Mustafa Kemal Paşa'nın itici gücüyle, sultanların mutlakıyetçi rejimi kaldırılmış ve devlet açıkça laikleşmiştir. Ulus, tümüyle ve haklı olarak, uygar ulusların öncüleri arasında yer almak üzere gösterdiği şiddetli arzu ve istek doğrultusunda, gelişmeye doğru atılımında bulunmuştur.

Ayrıca, barışın güçlendirilmesi hareketi, belirgin biçimde ulusal, modern Türk devletine bugünkü görünümünü sağlayan iç reformlarla birlikte sürdürülmüştür.

Gerçekten de, ulusal ve siyasal sınırlarından açıkça memnun Türkiye, komşularıyla tüm toprak sorunlarını çözümlemiş ve böylece Yakındoğu'da barışın temel direği olmuştur.

Husûmet içinde geçen uzun yüzyıllar boyunca, Türkiye ile kanlı savaşları sürdürmüş olan biz Yunanlılar, eski Osmanlı İmparatorluğu'nun yerini alan bu ülkedeki köklü değişikliğin etkilerini, ilk olarak hissedebilme fırsatını elde ettik.

Küçük Asya felâketinin hemen ertesinde, savaştan bir ulusal devlet olarak çıkmış ve yeniden sağlığına kavuşmuş Türkiye ile anlaşma olanağını görerek, ona elimizi uzattık ve o da bunu içtenlikle kabûl etti ve sıktı.

Barış arzusu beslendiği taktirde, en tehlikeli anlaşmazlıkların ayırdığı halklar arasında bile anlaşma sağlanabilmesi için bir örnek teşkil eden bu yakınlaşma, ilgili iki ülke için olduğu kadar, Yakındoğu'da da barış düzeninin korunması için sadece olumlu sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

İşte, barış sorununa bu değerli katkıyı sağlayan kişi, Türkiye Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa'dır.

Yakındoğu'da, barış yolunda yeni bir çağ açan Yunan-Türk anlaşmasının imzalandığı dönemde, 1930 yılındaki Yunan Hükümetinin Başbakanı kimliğiyle, Nobel Barış Ödülü Komitesi'nin seçkin üyeleri önünde, bu onur ödülüne lâyık olarak, Mustafa Kemal Paşa'nın adaylığını önermekten şeref duymaktayım.

En derin saygılarımın kabûlünü rica ederim, Sayın Başkan.

Elefterios Venizelos
Başbakan